

Velkaantuneisuuden, joka aleni vuonna 2003 enemmän kuin ohjelmassa oletettiin, ennustetaan vähenevän ohjelmakaudella vuoden 2003 106 prosentista suhteessa BKT:hen 98,6 prosenttiin vuonna 2007. Tämä kehitys on vaatimattomampaa kuin edellisessä tarkistuksessa oletettiin. Velkasuhde ei välttämättä kehity niin suotuisasti kuin on ennustettu. Tähän ovat syynä edellä mainitut alijäämiä koskevat riskit sekä yksityistämisohjelmasta oletettavasti saatava tuotto. Velan vähentymisvauhti aiheuttaa huolestumista, joten Italian viranomaisten olisi käytettävä kaikki mahdollisuudet sen nopeuttamiseksi.

Nykyisen politiikan perusteella ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että julkinen talous joutuu tulevaisuudessa epätasapainoon väestön ikääntymisen vuoksi. Riittävän peruslijäämän varmistaminen on keskeisen tärkeää, jotta velan vähentämisellä olisi havaittava vaikutus väestön ikääntymisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Tämän lisäksi olisi toteutettava toimenpiteitä etenkin iäkkäämpien työntekijöiden ja naisten työllisyysasteen nostamiseksi ja hillittävä väestön ikääntymiseen liittyvien menojen kasvua. Vuoden 2003 lopulla julkistetut elä-

kejärjestelmän uudistamissuunnitelmat edistävät toteutuessaan merkittävästi näiden tavoitteiden saavuttamista. Eläkeuudistusta koskevan lainsäädäntöehdotuksen täytäntöönpanon lykkääminen edelleen ei vastaa pyrkimystä kestävyyyteen tähtäävään julkisen talouden strategiaan.

Tarkistetun ohjelman mukainen talouspolitiikka vastaa osittain talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa esitettyjä suosituksia, etenkin sellaisia, joilla on julkistaloudellisia seurauksia. Niihin kuuluu vaatimus parantaa suhdannekorjattua rahoitusasemaa vuosittain vähintään 0,5 prosentilla suhteessa BKT:hen yhdessä hyväksytyyn menetelmän mukaisesti laskettuna. Suunniteltuun kertaluonteisten toimenpiteiden korvaamiseen, rakenteellisten menojen leikkausten toteuttamiseen ja velkasuhteen kohentamismenoihin liittyy edelleen riskejä. Hallituksen eläkeuudistusta koskevan lainsäädäntöehdotuksen ajallaan tapahtuva täytäntöönpano on välttämätöntä, jotta voidaan heikentää ennakoitua eläkemenojen kasvua suhteessa BKT:hen seuraavien 20 vuoden aikana.

NEUVOSTON LAUSUNTO,

annettu 10 päivänä helmikuuta 2004,

Alankomaiden tarkistetusta vakausohjelmasta vuosille 2001–2007

(2004/C 43/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97⁽¹⁾ ja erityisesti sen 5 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen ja on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

ON ANTANUT TÄMÄN LAUSUNNON:

Neuvosto tarkasteli 10 päivänä helmikuuta 2004 Alankomaiden vuonna 2003 tarkistettua vakausohjelmaa, joka kattaa vuodet 2001–2007. Tarkistettu ohjelma noudattaa vakaus- ja lähentymisohjelmien sisältöä ja muotoa koskevien tarkistettujen käytännönsäätöjen tietovaatimuksia.

Tarkistuksen taustalla oleva julkisen talouden strategia perustuu siihen, että reaaliomenot pidetään ennalta määritellyt menokatot

alittavalla tasolla vuosina 2004–2007 ja samalla toteutetaan huomattavia säästötoimenpiteitä. Toimenpiteet on etupainotettu vuosille 2004 ja 2005, ja ne koostuvat suurelta osin menojen leikkauksista. Strategian puitteissa yhtäällä toteutuneita odotettua vähäisempiä menoja ei voida enää automaattisesti käyttää menojen kasvattamiseen toisaalla. Automaattisten vakauttajien olisi annettava toimia mahdollisimman vapaasti talousarvion tulopuolella. Vakaus- ja kasvusopimuksen vastainen alijäämän kasvu on kuitenkin estettävä uusilla säästötoimilla.

Tarkistetussa vakausohjelmassa odotetaan BKT:n tosiasiallisen kasvun supistuvan nolllakasvuksi vuonna 2003, kun se vuonna 2002 oli 0,2 prosenttia. Kyseisen kasvun arvioidaan kiihtyvän asteittain 1 prosenttiin vuonna 2004 ja olevan keskimäärin 2,5 prosenttia vuosina 2005–2007. Työllisyyden kasvun odotetaan kääntyvän 0,5 prosentin laskuun vuonna 2004 ja kiihtyvän keskimäärin hieman yli 1 prosenttiin vuosina 2005–2007. YKHI-inflaation ennustetaan pysyvän vakaana ja olevan 1,5 prosenttia vuosina 2004–2007. Makrotalouden kehitys on tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella ollut vuonna 2003 heikompa kuin tarkistetun vakausohjelman esittämävaiheessa oletettiin ja vastaa pitkälti komission vuoden 2003 syysennusteessaan esittämiä arvioita. Alankomaiden ennusteissaan vuodelle 2004 havaittiin joitakin riskejä.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997.

Ohjelmaan sisältyy huomattava nettosäästöjen paketti, joka kattaa vuodet 2004–2007. Talouden toimeliaisuuden jyrkän hidastumisen vuoksi tosiasiallisen alijäämän odotetaan kuitenkin kasvavan toteutettujen toimien laajuudesta huolimatta. Ohjelman julkisen talouden alijäämää koskevana tavoitteena on 2,3 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen vuonna 2004. Tämä olisi sama kuin vuodelle 2003 odotettu alijäämä, vaikka alijäämän kasvun rajoittamiseksi toteutetaan huomattavia toimia toimet ovat neuvoston edellisestä vakausohjelman tarkistuksesta antaman suosituksen mukaisia. Kaikki kaudella 2003–2007 toteutetut vakauttamistoimenpiteet ovat noin 3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuoteen 2007 mennessä. Tämän huomattavan paketin ansiosta nimellisalijäämän suhteessa BKT:hen odotetaan laskevan 1,6 prosenttiin vuonna 2005, 0,9 prosenttiin vuonna 2006 ja 0,6 prosenttiin vuonna 2007. Suhdannetarkistettuna ja yhteisesti hyväksytyihin menetelmiin perustuvien komission laskelmien mukaan tarkistettuun ohjelmaan sisältyy noin 0,8 prosenttiyksikön supistuminen vuonna 2003 tavoitteena 0,6 prosenttiyksikön supistuminen vuonna 2004, jolloin alijäämä olisi 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2004. Suhdannekorjatun alijäämän odotetaan pienenevän edelleen 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen tai hieman vähemmän kunakin vuonna vuosina 2005–2007.

Tarkistetussa ohjelmassa odotetaan julkisen velan nousevan hieman, 54,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2004, minkä jälkeen se laskisi noin 52 prosenttiin vuoteen 2007 mennessä.

Julkisen talouden tosiasiallista rahoitusasemaa koskevat ennusteet ovat käytettävissä olevien tietojen ja komission syysennusteen perusteella vähemmän suotuisia kuin tarkistetun vakausohjelman esittämävaiheessa esitetyt ennusteet. Vuoden 2003 osalta tämän vahvistaa valtiovarainministeriön 14 päivänä tammikuuta 2004 julkaisema alustava arvio, jossa vuoden 2003 alijäämäksi arvioidaan 2,7 prosenttia suhteessa BKT:hen. Talouden heikentyneiden lähtökohtien vuoksi on todennäköistä, että vuoden 2004 nimellisalijäämä on ohjelmassa ennustettua suurempi ja että näin on myös sitä seuraavina vuosina. Lisäksi 3 prosentin raja suhteessa BKT:hen voidaan joutua rikkomään

taloudellisten suhdanteiden lisääntyneen epäsuotuisuuden vuoksi. Tältä osin todetaan kuitenkin, että hallitussopimuksessa olevien budjettisääntöjen nojalla toteutetaan toimenpiteitä, jos tosiasiallinen alijäämä lähenee 3 prosentin rajaa suhteessa BKT:hen. Vaikka nimellisalijäämän ennusteisiin liittyy heikentyneen riskkejä, komission syysennusteen perusteella on edelleen mahdollista, että suhdannetarkistetun alijäämän (joka saadaan lähelle tasapainoa vuodesta 2005 alkaen) suunniteltu supistaminen voi toteutua. Näin ollen ohjelman perusteella on riittävät mahdollisuudet saavuttaa keskipitkällä aikavälillä lähellä tasapainoa oleva julkisen talouden rahoitusasema. Lopuksi todetaan, että julkisten investointien korkea taso, noin 3,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, on säilytetty Alankomaiden tarkistetussa vakausohjelmassa koko ohjelmakauden ajan.

Tarkistetussa ohjelmassa odotetaan velkasuhteen olevan vuoteen 2005 asti hieman alhaisemman kuin komission syysennusteen perusteella. Alankomaiden hallituksen pääseminen lähes tasapainoon osoittaa osaltaan, että tämä hallitus pyrkii hyvin määrätietoisesti julkisen talouden kestävyyspitkällä aikavälillä vähentämällä velkasuhdetta. Komission laskelmien mukaan ei voida sulkea pois joitakin riskejä julkisen talouden joutumisesta epätasapainoon tulevaisuudessa, kun väestön ikääntymisen vaikutus kasvaa suurimmilleen. Alankomaiden hallituksen määrätietoiset pyrkimykset varmistaa, että perusyliäämä kasvataan riittävän suureksi ennen kuin väestön ikääntyminen on huipussaan, sekä tarvittavien toimien toteuttaminen menojen kasvun hillitsemiseksi pitkällä aikavälillä ovat olennaisen tärkeitä julkisen talouden säilyttämiseksi kestäväällä pohjalla.

Tarkistetun lähentymisohjelman mukainen talouspolitiikka vastaa pääpiirteissään talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa esitettyjä suosituksia ja erityisesti niitä, joilla on vaikutuksia julkiseen talouteen. Tämä koskee erityisesti sellaisen julkisen talouden vakauttamisen toteuttamista, jonka tavoitteena on saavuttaa keskipitkällä aikavälillä lähellä tasapainoa oleva julkisen talouden rahoitusasema. Reaalimääräisten menokatkojen asettaminen on ollut ratkaisevan tärkeää tämän tavoitteen saavuttamiseksi.